

Společně utváříme budoucnost: Když každá vteřina rozhoduje, zdravotníkům pomáhá věda i zkušenost

13.11.2025 - Kateřina Dobrovolná | Západočeská univerzita v Plzni

Jak zvládat stres, první pomoc nebo krizovou komunikaci - i to se studenti naučí na Fakultě zdravotnických studií ZČU. Studující získávají zkušenosti přímo v terénu i při simulacích. Luboš Bouček a Stanislava Reichertová vysvětlují propojení teorie s jejich praxí.

Když vstoupíte do učebny Fakulty zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni (FZS ZČU), první, co zaujme, není jen moderní vybavení, jako je rentgenu nebo simulátor sanitky. Je to energie studentů a studentek a jejich nadšení učit se zachraňovat životy. Luboš Bouček (LB) a Stanislava Reichertová (SR) sledují každý jejich krok – od prvního kontaktu s pacientem až po rychlé rozhodování se pod tlakem. Pro oba záchranáře je výuka nejen profesí, ale i způsobem, jak předávat zkušenosti a připravovat lidi, kteří jednou budou stát v první linii a pomáhat druhým.

Co vás na začátku přivedlo právě ke zdravotnictví – adrenalin, touha pomáhat, nebo úplně něco jiného?

SR: Určitě to byla touha pomáhat, chuť pracovat s lidmi, a hlavně pro lidi, a do jisté míry mě ovlivnila i rodinná tradice.

LB: Ke zdravotnictví mě přivedla především určitá zažitá zkušenost ze zdravotnického prostředí a přirozená potřeba být v situacích, kdy mohu pomoci druhým v okamžiku, kdy to nejvíce potřebují. Už před studiem jsem měl totiž možnost poznat provoz zdravotnických zařízení a práci zdravotníků zblízka, což mě postupně utvrdilo v rozhodnutí spojit profesní život právě s přednemocniční neodkladnou péčí.

Konkrétně záchranářství se často spojuje s krizí a stresem. Máte nějaký recept na to, jak takový stres dlouhodobě zvládat?

LB: Práce záchranáře je neoddělitelně spjata se stresem, nejistotou a nutností reagovat rychle i v nepříznivých podmínkách. Klíčem k dlouhodobému zvládnutí je především dobrá příprava – ta může začít už na škole a formovat určitou profesní jistotu. Důležitá je také vzájemná podpora v týmu a schopnost se od stresujících situací oprostít. Osobně mi v tom výrazně pomáhá stabilní rodinné zázemí.

SR: Zvládnutí stresu je individuální záležitost a právě proto se snažíme studentky a studenty na tyto situace připravovat už při výuce, protože často přicházejí bez větší osobní zkušenosti se stresem nebo krizí. Mně osobně v tomto ohledu pomáhá, stejně jako v Lubošově případě, rodina, blízcí a možnost si situace s někým zhodnotit a popovídat si o prožitém.

Z pohledu záchranáře i akademika, v čem se podle vás nejvíc liší teorie od praxe? Dá se na krizové situace opravdu připravit ze školy?

LB: Rozdíl mezi teorií a praxí je přirozený a do určité míry nevyhnutelný. Teorie poskytuje rámec – znalosti, principy a postupy. Praxe naopak přináší kontext, emoce a nepředvídatelnost, se kterými se nelze plně seznámit jen ve školních lavicích. V reálném zásahu hraje roli intuice, zkušenost a schopnost improvizace. Škola musí studující naučit přenášet znalosti do praxe a přemýšlet v

souvislostech. A právě simulace a modelové situace pomáhají připravit se na krizové situace.

SR: Přesně tak, teorie má jasnou strukturu a postupy. V praxi se situace stávají nepředvídatelnými – pacient nereaguje podle teorie a prostředí nemusí být vždy bezpečné a přívětivé. Výuka proto musí studenty připravit na reálné podmínky a učit je, jak reagovat flexibilně a profesionálně.

Jak vaše spolupráce začala a jak dodnes pokračuje?

LB: Už coby student jsem se podílel na praktické výuce a modelových situacích. Po studiu spolupráce pokračovala podle časových možností. Aktivní výuka na fakultě začala po jednom telefonátu, kdy mi byla nabídnuta možnost vyučovat předmět první pomoc a metodologie první pomoci.

SR: Je to tak, spolupráce začala tím, že Luboš byl mým studentem a později se stal kolegou. Troufám si říct, že dnes jsme i přátelé a společně se podílíme na výuce i dalších aktivitách fakulty, například pořádání mezinárodní soutěže Plzeňský pohár záchranářů, workshopy profesní přípravy studentů oboru zdravotnický záchranář nebo záchranářské soustředění.

Na jakou otázku se snažíte společně najít odpověď?

LB: Snažíme se najít odpověď na otázku, jak ještě více zatraktivnit studijní obor a motivovat mladé lidi vybrat si práci ve zdravotnictví, která je náročná, ale pro společnost klíčová.

SR: Určitě – jak zvýšit motivaci studujících i budoucích záchranářů tak, aby nás bylo čím dál tím víc. Protože forma, jakou vzděláváme dnes, přímo ovlivní kvalitu péče v reálných výjezdech za 5, 10 nebo 15 let.

Vaše práce má přímý dopad na region. Nejen, že zde připravujete budoucí záchranáře, ale týká se to i dalších odvětví v rámci zdravotnictví?

LB: Propojení fakulty a konkrétně Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje, kde vedle vedení kurzů na ZČU pracuji jako záchranář a tiskový mluvčí, je úzké a oboustranně přínosné. Studující absolvují odborné praxe přímo v terénu, pod dohledem zkušených záchranářů, kteří se zároveň podílejí na výuce jako lektori.

SR: Přímý vliv na region pozoruji v mém dalším působišti – ve Fakultní nemocnici Plzeň, kde pracuji jako všeobecná sestra na I. Interní klinice. Někteří absolventi tam nastupují do zaměstnání a já tak mohu s klidným svědomím říci, že FZS produkuje kvalitní a připravené nejen záchranáře, ale i sestry a další zdravotníky. Vedle toho se fakulta také podílí na výzkumu a odborných projektech, které zlepšují přednemocniční péči v regionu. Tento přímý kontakt mezi vzdělávací institucí a praxí zajišťuje, že výuka odpovídá skutečným potřebám současné záchranné služby.

Co podle vás charakterizuje budoucí generaci záchranářů, kterou dnes na fakultě formujete?

LB: Bude technicky zdatná a vzdělaná a zároveň bude dbát na komplexní péči o pacienta – fyzickou, psychickou i sociální – a na kvalitní komunikaci. Budoucnost je náš společný úkol a stojí za to ji připravovat s rozvahou, znalostmi a zodpovědností.

SR: Vysoká míra adaptability, schopnost rychle se učit a přirozený zájem o moderní technologie, které ovlivňují zdravotnickou praxi. Práce záchranáře je týmová a generačně navazující. I proto předávám onu pomyslnou štafetu Lubošovi.

<https://info.zcu.cz/Spolecne-utvarime-budoucnost--Kdyz-kazda-vterina-rozhoduje--zdravotnikum-pomaha-veda-i-zkusenost/clanek.jsp?id=8675>